

KOSSUTH TERVE A DUNAI NÉPEK EGYÜTTMŰKÖDÉSÉRŐL ÉS A MAI HELYZET

Irta: Olajos Mihály

»Egység, egyetértés, testvériség, magyar, szláv és román között? Igen, ez az én legforróbb vágyam, legőszintébb tanácsom! Ime egy mosolygó jövő valamennyiök számára.«

Kossuth.

»Uj korszak kezdődött. Itt keleten a népek kezükbe vették saját sorsukat és ez lehetővé tette a népek közötti testvéri, örökérvényű szövetségek megvalósítását, mert a népek sohasem akartak egymás ellen harcolni.«

Tito.

Száz éve, hogy fellángoltak az 1848-as forradalmi harcok Európában, száz éve, hogy felcsapott e mozgalom leghosszabban tartó lángja — a magyar szabadságharc. Ez év március 15-én a magyar nép — és vele együtt Európa szabadságszerető néptömegei, — annak a szabadságharcnak a kirobbanását ünneplik, melynek egyik legfontosabb tapasztalata Kossuth Lajos terve a Dunamedence népeinek együttműködéséről. A szabadságharc alatt, főleg a harc leverése idejében és az utána előállott helyzetben mutatkoztak meg teljes jelentőségükben azok a történelmi tanulságok, amelyek Kossuthot, de a szlávok és románok leghaladottabb embereit is a dunamenti népek sorsközösségének, megbékélésének és együttműködésének gondolatára vezették.

Kossuth elgondolása — ma élő valóság! Az 1848-as szabadságmozgalom századik évfordulóját a dunamenti népek mint szabad, egymással szövetkezett, szorosan együttműködő népek ünneplik. Ezeket a népeket ma az együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezmények egész rendszere fűzi össze.

A dunamenti népek összefogása most, a második világháború után, a fasizmus ölelt aratott győzelem vívmányaira támaszkodva, a világ-

imperializmus egész rendszerére mért hatalmas csapás részében valósult meg. A népeket felszabadító Szovjet hadsereg győzelmei, Jugoszlávia népeinek hősi harca a fasiszta megszállók és segítők ellen a szabadságért és népi demokráciáért, a többi dunamenti országok népeinek küzdelme a fasizmus és maradványai ellen, az új demokráciáért és végül mind a népek bátor, következetes védekezése a nyugati imperialisták törekvéseivel szemben — ez az az út, amely a dunamenti népeket oly széles szabadságukhoz, oly szilárd szövetségükhöz és őszinte együttműködésükhöz vezette.

A dunamenti népek mai, mind bensőségeesebbé váló összefogása csakis az alábbi, nélkülözhetetlen feltételek teljesülése útján valósulhatott meg:

1) a dunai népek felszabadultak mindenfajta hódító, imperialista elnyomtatás és befolyás alól;

2) a népek megdöntötték a hódító idegeneket szolgáló hazai kizsákmányoló osztályok hatalmát, szétverték annak sovinszta, gyűlöletet szító elméleteit, leszámoltak a múlttal;

3) győzött a demokratikus népforrádalom, felszabadult a munkásság, parasztság és az egész dolgozó nép; megnyílt a szabad út az összefogásra törekvő népakarat előtt;

4) a dunamenti népek az új demokráciában, a tervgazdálkodás és munkaverseny útján elindultak közös boldog sorsuk, a szocializmus felé; és végül

5) mindeme feltételek csak azért teljesülhettek, mert immár harminc éve fennáll a mind hatalmasabbá váló Szovjet Szövetség, a népek szabadságának és összefogásának legerősebb támogatója, a dunamenti népek együttműködésének és fejlődésének legbiztosabb támasza.

I.

A dunamenti népeket mindig az idegen hódítók uszították egymás ellen. Politikájuk alapelve, összeveszés és uralkodj! Ha valamelyik kis nép harcra indult szabadságáért, az idegen elnyomók ráuszították a többi elnyomott kis népeket. Ilyenkor a szabadságharcosok ellen küldött népeknek mindig szabadságot ígértek, de a szabadságharc leverése után egyaránt elnyomták minden kis népet — a »lázadókat« is, »segítőket« is. Így volt ez 1848/49-ben épp úgy, mint a nemrég lezajlott világháború folyamán.

A magyar forradalom vérbefojtása után Bécs ugyanolyan elbánásban részesítette a szomszéd népeket is mint a magyarokat. Ekkor írta Szvetozár Miletics, a szerb nép szabadságának hűséges harcosa, hogy amit a magyarok büntetés fejében kaptak Bécsből, ugyanazt kapták a velük szomszédos népek jutalmul.

Ebből az igazságból indult ki Kossuth is, amikor az 1850-es években lefektette a dunai együttműködés tervzetét és azért harcolt, hogy az itteni kis népek fogjanak össze szabadságuk és függetlenségük közös védelmére, együtt harcoljanak a német hódítók ellen, ne pedig egymás ellen egyik vagy másik hódító szolgálatában.

A száműzött Kossuth tárgyalásokat folytatott Obrenovics Mihállyal, Szerbia akkori uralkodójával és Cuza román fejedelemmel, hogy megvalósítsa elgondolását. Tervezete nem jutott tovább a kezdeti tárgyalásoknál. Akkor nem jött létre a dunai népek összefogása, így a Duname-

dence továbbra is az idegen hódítók népeket összevesztő játékának színtere maradt.

Jugoszlávia népei, élükön a Kommunista Párttal, hősi ellenállást tanúsítottak a hitleri terjeszkedéssel szemben. Jugoszlávia Kommunista Pártja már 1938-ban az »Anschluss« idején rámutatott a fasiszmus veszélyére, mely nemzeti függetlenségük és szabadságuk eltiprásával fenyegette Jugoszlávia és Délkelet-Európa kis népeit. Jugoszlávia népeinek elszántsága a fasiszmussal szembeni védekezésre, elemi erővel nyilatkozott meg 1941 március 27-én, amikor elsöpörték a fasiszta tengelyhez csatlakozó kormányt. Az ország megszállása után pedig Jugoszlávia népei legyvert ragadtak, hogy megsemmisítsék a fasiszta megszállókat és hazatérő segítőiket, kivívják nemzeti szabadságukat és megvalósítsák az új népi demokratikus Jugoszláviát.

A második világháború előtt, de főleg a háború elején a Jugoszláviával szomszédos országok uralkodó köreiből a népeket a fasiszta Németország uszályába fogták. Am a csatlósországek népeit a hitleri hódítók épp úgy elnyomták és kizsákmányolták, ahogy azt Jugoszlávia népeivel is tenni szerették volna. Ismét bebizonyosodott, de megfordítva Szvetozár Miletics igazsága: amit a Jugoszlávok büntetés fejében kapták Hitler-től, ugyanazt kapták a magyarok, románok, szlovákok bulgárok jutalom fejében.

A háború folyamán a dunai népek véres áldozatok árán tanulták meg a Kossuth által már csaknem száz évvel azelőtt kifejtett igazságot, hogy össze kell fogniok és együtt kell harcolniok a közös ellenség ellen. A háború második felében, de főleg a háború végén és után, — a kommunista pártok és a fasisztaellenes demokratikus erők kitartó, következetes harcának eredményeképpen — fokozatosan létrejött és mind jobban a megvalósulás útjára lépett a dunamenti népek összefogása, a nemzeti szabadságukért és demokratikus megújulásukért folytatott harcban. A Szovjet Szövetség segítségével és saját erejükre támaszkodva, a dunamenti népek felszabadultak a fasiszta megszállás alól és megvalósították mai nagyszerű összefogásukat.

Évszázados küzdelem árán lezárult egy sötét korszak és kezdetét vette egy új korszak, melyben az egymással szövetkezett népek közösen megvédelmezik és továbbfejlesztik harcuk vívmányait, szilárdan és elszántan szembehelyezkednek minden hódító törekvéssel és minden áron megőrzik nemzeti szabadságukat és függetlenségüket. Ma, a dunamenti népek következetesen és kitartóan harcolnak a békéért, a népi demokráciáért, valamennyien elutasítják a »Trumann elvet«, »Marshalj tervet«, »Balkán-bizottságot«, visszautasítanak belügyeikbe való bármilyen idegen beavatkozást.

A dunai népek tehát megszabadultak összefogásuk legnagyobb akadályától, a népeket egymás ellen uszító hódítóktól, megvalósították mai együttműködésüket, mely messze túlhaladja Kossuth elgondolását, mert ez a szövetkezés a Balkán és egész Kelet-Európa felszabadult népeinek egymás közötti és a hatalmas Szovjet Szövetséggel való együttműködésére támaszkodik.

II.

Sohasem sikerült volna az idegen hódítóknak egymás ellen uszítani a dunamenti népeket, ha nem akadtak volna segítő ügynökeik és szolgálók a dunamenti népek soraiban. A dunai népek uralkodó csoportjai segített-

tek mindig az idegen hódítókat saját népeik elnyomatásában és egymásra-
usztításában, ezek dolgoztak mindig azon, hogy a népeket a hódító nagy-
hatalmak politikájának függvényévé tegyék.

A nemesi hűbérurak, nagybirtokosok, főpapok, pénzmágnások és
nagyfőkések sohasem elégedtek meg saját népük kizsákmányolásával,
arra törekedtek szakadatlanul, hogy kizsákmányolják és elnyomják a
szomszéd népeket is. Alapérdeküket a hódító terjeszkedésben látták, évé-
gett gyűlöletet szítottak a szomszéd népek iránt, sovinizmussal telített
»nagyhatalmi« elméleket hirdettek.

A dunai népek uralkodó csoportjai mind a saját dolgozó népük, mind
a szomszéd népek ellen, a hódító nagyhatalmaktól kaptak segítséget.
Csak az idegen elnyomókra támaszkodva tudták megőrizni hatalmukat
akár a saját népük, akár bármelyik szomszéd nép vagy kisebbség felett.
Az idegen segítség elnyerésére pedig kiszolgáltatták saját népüket az
idegen hódítóknak. Így váltak az elnyomó nagyhatalmak szolgáivá.

A magyar főnemesi arisztokrácia és a főpapság 1848/49-ben a ma-
gyar szabadságharc ellen fordult. Magyar főurak: báró Jossika, Szö-
gyény és István herceg az elsők, akik a Habsburgoknak az ellenforrada-
lom megszüvezését ajánlják és ezt minden erejükkel segítik. Ők indít-
ványozták Jelasics kinevezését az ellenforradalom horvátországi vezé-
révé. A dunamenti népek összefogásának legnagyobb ellenségei éppen a
magyar uralkodó osztály volt. Az ő soraiból kerültek ki az Andrássyak,
Horthyk, az ő érdekeiket képviselték a Szálasiak, Nagy Ferencek, az ő
ügynökeik voltak nálunk a Nagy Ivánok, Deák Leóok, Vámos Jánosok. A
magyar uralkodó csoport volt a szerzője és hirdetője a magyar »nagy-
hatalmi« ábrándnak. Ő törekedett a magyar nép elnyomásán kívül a
szomszédos szláv népek és románok elnyomására is.

Jelasics horvát bán, Rajacsics patriárka, Saguna román püspök és a
szlovák Hurbán voltak 1848/49-ben a Habsburgok ügynökei a többi dunai
népeknél, akik osztrák császári lobogók alatt, császári tábormozgók veze-
tése mellett úsztattak a magyar szabadságharc ellen. A második világ-
háború folyamán a Tisook, Antonescuk, Fillovok, Horthyval együtt Hitler
nyílt csatlósai, akik a német-olasz fasiszták harcát támogatták a Szovjet
Szövetség és Jugoszlávia hős népei ellen, a német világuralmi törekvés
érdekében szították a gyűlölködést a dunai népek között. A Nagy Fe-
rencek, Maniuk, Petkovok és Jovánovics Dragolyubok pedig az amerikai
és angol imperialisták javára kémkedtek a felszabadult dunai országok-
ban.

Az egész elmúlt évszázad, de főképpen 1848/49 és a második világháború
eseményei bőséges anyagot nyújtanak annak a bizonyítására, hogy a
dunamenti népek szabadsága és összefogása semmiképp sem valósul meg
mindaddig, amíg e népek meg nem semmisítik a hódító nagyhatalmak
hazai szolgáit, az uralkodó csoportokat. A népek együttműködése a Du-
namedencében csakis a hazaáruló kizsákmányolók megsemmisítése és
sovinszta. gyűlöletet szító eszméik teljes szétverése útján lehetséges.

Kossuth a magyarok, szlávok és románok szövetkezését hirdette.
Az elsők közé tartozik, akik belátták, hogy ennek a szövetkezésnek min-
denekelőtti, nélkülözhetetlen feltétele a magyar »hegemonia« felcsámo-
lása. Fel kell hagyni a »birodalmi« törekvésekkel, lemondani a magyar
»nagy hatalomról«, felhagyni azzal az irányzattal, amelynek célja a
szomszédos népek elnyomása. Kossuth jól látta, hogyha a magyar ural-

codni akar a Dunavölgye népein, akkor ezt csak, mint német hűbéres teheti.

Kossuth elismerte a szomszéd népek egyenjogúságát a magyar néppel, állást foglalt a kisebbségek jogos követelésének kielégítése mellett. Elismerte Horvátország jogát, hogy elszakadjon a magyar koronától. Elismerte Erdély jogát az önkormányzatra. Mindezek az 1850-es években a népek egyenjogúsága felé mutató irányzat termékei voltak, de természetesen hírül sem jelentik és akkor sem jelenthették a nemzeti kérdés gyökeres megoldását a dunai népek között. Kossuth lépést tett a népek egyenjogúsága felé, de tervezetében nem fektetett le mindent, amit az egyenjogúság megkövetelt volna. Hiányai mellett is, tervezete egészében véve haladó, mert a magyarok, szlávok és románok összefogása és a magyar »hegemónia« felszámolása felé mutató irányzat a főtartama. Éppen emiatt is utasították el a magyar uralkodó osztályok Kossuth tervezetét mind a kiigyezés idejében, mind azután.

A második világháború folyamán a magyar uralkodó osztályok »nagyhatalmi« törekvése, revizionizmusa és sovinizmusa a dunamenti népek — közöttük a magyar nép — katasztrófájának egyik legvétkesebb előkészítője volt. Ismét bebizonyosodott, mennyire alapvető érdeke a magyar népnek, s a többi dunai népeknek is, hogy véglegesen felszámolják a revizionizmust, szétverjenek mindenfajta »birodalmi« képzelődést, felfüggyanak az egymás elnyomására irányuló törekvéssel és mindenfajta sovinizmussal.

A második világháború alatt és után a dunai népek leszámoltak a háborús bűnösökkel, hazaárulókkal, a megszállók szolgálival, kigyomlálták országaikból a fasizmus maradványait, aláásták a nagybirtokos-tőkés kizsákmányoló rendszert, fokozatosan kiküszöbölnek mindenfajta kizsákmányolást. Az idegeneket szolgált, kizsákmányoló csoportok hatalmának megdöntésével egyidőben szétverték és szétverik e csoportok sovinizsát, szomszéd népek ellen uszító eszméit, — szakították a sötét múlttal. Így tépték ki az egymás közötti gyűlölködés legveszedelmesebb gyökereit.

Kossuth csak a kezdeti lépéseket jelenti. Ma a magyar nép és vezetői végigmentek a Kossuth által megkezdett úton. Megsemmisítették a revizionizmust és a magyar nép szebb és boldogabb hazáját a békeszerződésben kijelölt határookra építik.

A dunai népek mai szövetkezése a népek egyenjogúságán alapszik. Mindegyik nép tiszteletben tartja a szomszédos népek szabadságát, függetlenségét, becsülik egymás nemzeti kultúráját. Egyik nép sem hirdeti »vezetésre hivatottságot« a többi nép felett, mindegyik nép magáévá teszi azt a tanulságot, hogy bármelyik dunamenti nép csak mint imperialista csatlós uralkodhatna a szomszéd népek felett — bármelyik dunamenti kis nép csak mint szolganép lehetne »nagyhatalom«. Egy dunai nép sem választotta ezt az utat. A ledöntött uralkodó osztályok maradványait itt is — ott is meg-megkísérlik ugyan, hogy népeiket újból a világhatalmi törekvés imperialista eszközévé tegyék, de a dunamenti népek kiméltlenül megsemmisítik a világimperializmus ügynökeit.

III.

A dunamenti országok dolgozó néptömegei sohasem akartak egymás ellen harcolni, ez sohasem volt érdekük. Az itteni népek legjobb fiai az összefogásért, a szövetkezésért harcoltak. Az együttműködés megvaló-

sításához tehát le kellett dönteni minden akadályt a népakarat útjából, — győznie kellett a népeknek, megvalósulnia a népuralomnak.

A dunamenti népek együttműködésének kérdését Kossuth tervezetében az 1848-as polgári forradalom vetette fel, de a második világháború vívmányaként győzelemre jutott demokratikus népforradalom oldotta meg.

Már az 1848-at megelőző reform korszakban mind erősebben folyt a harc Magyarországon a hűbériség két legerősebb bilincsenek szétveréséért, — a nemesi kiváltságok (adómentesség) megszüntetéséért és a jobbágyság felszabadításáért (örök váltság). Ezek voltak a polgári fejlődés fő akadályai. De ugyanakkor a hűbériség volt a Habsburgok duna-medencei uralmának fő támasza. Bécs alapvető érdeke volt megakadályozni minden polgári, demokratikus fejlődést. Ahhoz, hogy Magyarország polgáriasodjon, mindenekelőtt ki kellett vívni az ország függetlenségét a Habsburgok uralma alól. A nemzeti szabadságharc a magyar polgári forradalom főkérdése lett. A magyar szabadságért folyó harc pedig Kossuthot szükségszerűen a szláv és román szabadságkérdéséhez helyesebben annak az igazságnak felismeréséhez vezette, hogy a magyar szabadság csakis a közös, magyar, szláv és román szabadság keretében valósulhat meg.

A magyar polgári forradalom élharcosa a szabadelvű kisbirtokos nemesség volt. Ez volt az a réteg, amelyben kialakulhatott a néppel összefogó balszárny és amely legalkalmasabb volt arra, hogy a függetlenségi harc élére álljon. Kossuth e birtokos nemesség és a nép érdekeinek összegyeztetéséért halált. *»Ezen érdekegyesülés képezi hazánk jövőndő biztos létének alapfeltételét«* — mondotta, mert a kismemesség és a nép összefogásában volt a legerősebb szövetkezés lehetősége a szabadságharc megvívására. Kossuth a jobbágyság felszabadítását követelte, hogy a nép is érdekelt legyen a szabadságharcban, — de másrészt a népszabadság, jobbágyfelszabadítás, nemesi előjogok eltörlésében nem volt olyan gyökeres, mint Petőfi, vagy Táncsics Mihály, mert attól tartott, hogy a túlmélyre ható forradalmi átalakulás érdektelenné teszi a liberális kis nemességet a magyar szabadságharcban. Kossuth túlsokat törődött azzal, hogy a »nemességnek legyen kedve védeni a hazát«, de nem törődött eleget azzal, hogy a parasztságnak is »kedve« legyen hozzá. Több engedményt kellett volna követelnie a nemességtől.

A szabadságharc idején a poigárság és munkásság új réteg volt csupán, nem elég éretti ahhoz, hogy a forradalom és a szabadságharc élére álljon, a jobbágyság szervezetlenségénél és elmaradottságánál fogva képtelen volt erre, így csakis a kisbirtokos nemesség legszabadelvűbb része állhatott a szabadságharc élére. Ez a körülmény viszont lehetlenné tette oly gyökeres forradalmi átalakulás megszületését, amely megfelelő alapja lehetett volna a magyarok, szlávok és románok összefogásának. A magyar forradalom nem törölte el oly gyökeresen a magyar nemesek előjogait, a szerb, román, szlovák jobbágyokkal szemben, hogy ezek is csatlakozni tudtak volna a magyarok harcához. A jobbágyság felszabadítása nem volt elég széles ahhoz, hogy eltüntethette volna a szláv és román jobbágyokból a gyűlöletet magyar nemesek iránt. Ezt a gyűlöletet használta ki Bécs a szabadságharc ellen.

A dunai népek összefogása 1848—49-ben nem valósult meg. A szabadságharc, a forradalom elbukott. A polgári forradalom fölvetette ugyan, de megoldani nem tudta a népek szövetkezésének kérdését, ebben a forradalomban nem tudott teljes, szabad kifejezésre jutni a népakarat.

A második világháború elején, Jugoszlávia hősi népeinek a megszállók és hazaárulók elleni felkelésével a dunai országokban elkezdődött és döntő győzelemre jutott a demokratikus népforradalom. Ennek a demokratikus népforradalomnak szintén a német hódítók elleni nemzeti szabadságharc volt a főkérdése; a demokratikus népi átalakulás minden dunai országban csakis a német megszállók és szolgálk kikergetése és a nyugati imperialista betolakodókkal szembeni ellenálías útján valósulhatott meg. Épp ezért a népfelszabadító harc, a dunai népek együttműködésének kérdését, de nemcsak fölvetette, — hanem meg is oldotta.

Megvalósult a dunamenti népek függetlensége és szabadsága. Ezenkívül a demokratikus népforradalom gyökeres változásokat hozott. A nemzeti függetlenségnek és a népi demokratikus átalakulásnak élharcosa mindenütt a munkásosztály és élcsapata a Kommunista Párt. Megvalósult a munkásság és parasztság szövetkezése és ez az összefogás maga köré csoportosította a többi dolgozókat, népi értelmiséget, polgári közép-rétegeket is. A dunai országokban mindinkább létrejött az alapvető néptömegek és az összes dolgozók, széles, mind szilárdabb frontja és ez a Népfront az alapereje a függetlenségéért és demokratikus átalakulásáért folytatott küzdelemben.

A demokratikus népforradalom felszabadította a dunai országok dolgozó népét, megsemmisített mindenfajta elnyomást, kitépte a gyűlölködésre való alkalom minden gyökerét, szabad utat nyitott a népakarat előtt és a népek megvalósították azt, amit legjobbjaik már régen akartak. — összefogtak. Szövetkezésükben tovább bővítik szabadságukat és ahogy bővül a dolgozók szabadsága, úgy szilárdul a dunai népek szövetsége.

IV.

A demokratikus népforradalom már minden dunai országban túllépte a polgári demokrácia kereteit, mindegyik országban az új népi demokrácia kereteit, mindegyik országban az új népi demokrácia jellegét hordja magában. Az összefogott dunai népek az új demokrácia útján elindultak »valamennyiök mosolygó jövője« — a szocializmus felé. Népfront, népi és mind népibb hatóság, földreform, pénzmegszilárdítás, államosítás, szövetkezeti mozgalom, tervgazdálkodás, iparosítás, villamosítás, mezőgazdaság megújítása, munkateljesítmény fokozása, szocialista munkaverseny, — ezek a fordulópontok jelzik a dunai népek fejlődésének útját. A cél: a szocialista népgazdaság és a szocialista népi kultúra felépítése; építeni az új világot, melyben megszűnik az embernek ember általi kizsákmányolása.

Csak régimintájú, rövid időre szóló, átmeneti találkozás lenne a dunai népek együttműködése ha nem indult volna el mindegyik nép a szocializmus felé. Nem lehetne tartós az együttműködés különböző gazdasági és társadalmi berendezésű országok között, nem bízhatnának a népek abban az országban, amelyben talaja lenne a kizsákmányolásnak, mások elnyomására törekvésnek. A szocializmus felépítése az összefogás mindegyik országában olyan tényező, amely az egyes országokat még érdekelttbbé teszi a szövetkezésben, mert a gazdasági és kulturális együttműködés, egymás segítése, nagy mértékben fokozza mindegyik ország lehetőségeit. Megújult népek összefogása az építésre — ez a dunai népek szövetkezése.

Ez nem »keleti tömb« — sokkal több annál. A népek szilárd egy-
sége, őszinte, önkéntes együttműködése olyan országoknak, amelyekben

már nem úr az imperializmus. Ez a szövetség nem irányul senki ellen. Célja: közös összefogással építeni a népek szabad, boldog jövőjét, közös erővel gátat vetni az amerikai imperialisták és csatlósai terjeszkedési törekvéseinek és ha kell, közös erővel megvédeni a dunai népek harcának és hősi munkájának vívmányait.

V

A dunai népek összefogásának legalapvetőbb feltétele a Szovjet Szövetség immár több mint harminc éves létezése. A Szovjet Hadsereg hősi harcai és hatalmas győzelmei nélkül a dunai népek nem szabadulhattak volna fel a fasiszta megszállás alól és segítsége nélkül nem tudták volna megőrizni függetlenségüket a nyugati imperialistákkal szemben. Ha a dunai országokba az amerikai és angol imperialisták hadseregei jöttek volna, ráerőszakolták volna a dunai népekre is — mint a görög, olasz, vagy francia népe — a hazaáruló tőkés és nagybirtokosok kizsákmányoló, népellenes uralmát. A Szovjet Szövetség segítsége tette lehetővé a dunai országokban a gazdasági megszilárdulást, ujjaépítést, tervgazdálkodást, a szabad népek elindulását a szocializmus felé.

Ezt fejezi ki a dunai népek őszinte, baráti és szövetségi viszonya a Szovjet Szövetség iránt. A barátsági, együttműködési és kölcsönös segélynyújtási egyezmények.

A Dunamedence népeinek szabadsága és együttműködése szempontjából döntő fontosságú az a tény, hogy a Szovjet Szövetség, a szocializmus hatalmas, kis népeket segítő országa áll a cári Oroszország helyén.

Kossuth hol az egyik, hol a másik Habsburg-ellenes nagyhatalomtól kért segítséget a magyar szabadságharc védelmére. Mindezek hódító törekvésű, kisépeket elnyomó hatalmak voltak, nem adták segítséget. Az Októberi Forradalomban létrejött egy új nagyhatalom a Szovjet Szövetség, amelynek nem célja a kis népek elnyomása, hanem készségesen és önzetlenül támogatja a kis népek szabadságharcát és következetesen harcol a népek önrendelkezési jogáért.

A dunai népek barátsága a Szovjet Szövetségre és a szlávok együttműködésére támaszodik. Tito marsal mind a Romániával, mind a Magyarországgal kötött szövetségi szerződés alkalmával hangoztatta, hogy a szlávok együttműködése senki ellen nem irányul, nem veszélyezteti a nem szlávok és a dunamenti népek összefogásának nagy győzelmét, jelenti az a történelmi tény, hogy ebben a nemszláv románok és magyarok is résztvesznek. Kossuth a magyar, szláv, román összefogást hirdetve 1860-ban a következőket írta: *»Ezek a népek (a szlávok és románok — O. M.) a magyarokra sem külön külön, sem együttvéve nem lehetnek veszélyesek ha szabadok«.*

A dunamenti népek szövetezése egyik legszilárdabb része az imperialistaellenes, demokratikus tábornak, melynek élén a Szovjet Szövetség áll. Ennek a tábornak vezetésére azért a Szovjet Szövetség a legheavibb, mert példát adott a világ népeinek az emberi haladásért való harcban, övé volt az oroszánrész a fasiszta fenevad megsemmisítésében. Vezető szerepe nem a népek elnyomásán, hanem az emberi haladásért folytatott önzetlen harcon alapszik.

Az új Jugoszlávia a dunai népek együttműködésének fő kezdeményezője. Jugoszlávia népei négy éves harcukkal kiváltották a többi népek bizalmát, példát mutattak, hogyan kell egy kis népnek harcolni sza-

badságáért. Hazánk népei a nagy népfelszabadító háborúban bebizonyították mennyire rajonganak a szabadságért, milyen odaadó hívei a népek szabad fejlődésének. Tito marsal vezetésével létrejött népeink egysége és testvérisége. Népeink megmutatták milyen hatalmas erő rejlik a népek testvéri összefogásában. Ma pedig Jugoszlávia Kommunista Pártjának irányítása alatt, Népfrontunk hatalmas egységével, az öt éves terv megvalósításáért folyó harcuk újabb és újabb dicső győzelmeivel, Jugoszlávia népei az úttörő élen haladnak a szocializmus felépítése felé. Ilyen új Jugoszlávia kezdeményezésére készségesen léptek vele szövetségre a többi dunamenti népek. A dunai népek mai összefogása Jugoszláviai hősi népfelszabadító harcának nagy vívmányain is épül. Az új demokráciák diadala felé Jugoszlávia népeinek felkelése nyitotta meg az utat Tito marsal vezetése alatt. Ezen alapszik az új Jugoszlávia fontos szerepe a dunai népek mai összefogásában, ezért Tito marsal a dunamenti népek megvalósult szövetkezésének nagy építője.

Kossuth elgondolásának Tito a megvalósítója.

Mi, jugoszláviai magyarok büszkék vagyunk hazánk kezdeményező, éllharcos szerepére, hisz a mi harcunkon és munkánkon is épül. Testvériségünk és egységünk, az önkormányzatú Vajdaság és Jugoszlávia többi népeivel része a dunai népek nagy összefogásának. Számunkra Kossuth hagyatéka az, hogy Tito marsalt kövessük, a Népfrontba tömörülve erősítsük hazánk népeinek egységét, teljesítsük feladatainkat az öt éves terv megvalósításában. Minden alkotó erőnket és tudásunkat bevetve kell dolgoznunk, termelnünk és hősi munkával építenünk népünk és a magunk boldog jövőjét. Ezzel járulunk hozzá mi a dunai népek nagy-szerű összefogásához.